Ч. 152 (12.518). Львів, субота 12. липня 1930. Pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. — Конто почт. щадн. 143.322. — Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. — Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. — Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 27·00 „ Річно 50·00 „ ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. — В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. — ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Оборона перед комунізмом.

Львів, 10. липня 1930.

В основу всіх соціольогічних, історичних, політичних і інших аналіз явища комунізму давно вже покладено тезу, яка нині є не зрушною аксіомою, що комунізм з усіми його практичними проявами й атрибутами міг зродитися, принятися і так довго втриматися лише на такому мало культурному ґрунті, як корінна Московщина. Робота Комінтерну швидко теж перевірила іншу правду, що чим вищий культурний рівень країни, чим культурніше її громадянство, тим трудніший туди доступ для комуністичних гасел, а коли вони і зеднують собі приклонників та симпатиків, то проте не уявляють собою поважної небезпеки для істнуючого там державн. устрою і суспільн. ладу. В ріжних країнах народи інакше реагують на небезпеку більшов. розкладу. Напр. у такій Англії, де від літ число безробітних утримується на поважній висоті двох до трьох мілїонів душ, де післявоєнна економічна кріза доводила до великих страйків (вуглевого, портових, транспортових робітників і комунікаційного промислу) і де неістнуюча раніше третя — робітнича — партія протягом коротких кільканацяти післявоєнних літ двічі приходила до влади, в Англії громадянство є на більшовицьку пропаґанду майже зовсім нечуле, а сама пропаґанда є в корінні припинювана. У Франції і Німеччині комуністична партія є легальна і має по кількадесять послів у райхсраті та палаті депутованих. І тут і там — головно в Німеччині (Гамбурґ, Саксонія, Віртембергія, Берлін) — зріст комунізму доводив до нагальних вибухів, але — залишаючи комуністам повну свободу рухів — в рішаючий момент держава і громадянство проявляли стільки енергії, рішучости й організованости, що всі зусилля місцевих більшовиків ішли на нівець. В Італії комуністична небезпека викликала реакцію у постаті фашизму; інша річ, що сам фашизм запозичив у більшовизмі немало методів правління і терору. У Польщі — як відомо — комунізм шириться виключно на економічному ґрунті, на невдоволенні населення з адміністраційного апарату та на ґрунті національної політики влади. Невміння зарадити цим лихам каже владі боротися з комунізмом шляхом репресій, при чому істнує ніде в світі небувалий парадокс, що в соймі засідають комуністичні посли, хоронені посольською недоторканістю, а в краю комуністична партія є нелеґальна і за кольпортажу комуністичних летючок грозять найвищі кари. Тимчасом більшовизм щезає там, де стрічає на своїй дорозі орґанізовану позитивну роботу й контракцію національних партій. Це виявилося наглядно на українських землях під Польщею, головно в Галичині, де відродження і розбудова українського національного табору в орґанізованій формі „Українського Національно-Демократичного Обєднання“, діяльности нашої кооперації, культурно-освітніх, спортових, станових і професійних установ і організацій, звели комуністичні впливи до мінімум.

В останніх днях маємо до діла з новим актом самооборони перед більшовицькою небезпекою. Тихо й мирно, без стрілів і революції, доконався переворот у Фінляндії, країні з високою культурою, яка так довго залишала повну свободу комуністичній аґітації, імпортованій зза радянського кордону, аж поки вірвався терпець. У 1918 році вдалося фінам зберігти новонідзискану державну самостійність тільки завдяки німецькій допомозі, без якої слабкі ще сили власного стрілецтва певне булиб не оборонилися перед червоними „повстанчими“ військами, які — очевидно — були формовані й вивіновані в Росії. І хоча Ленін особисто підписав акт признання самостійности Фінляндії, а проте російські більшовики ніколи не зреклися надії відзискання Фінляндії для перебудованої в Рад. Союз російської держави шляхом її „добровільного“ прилучення до Союзу після успішного комуністичного перевороту. Ця мета більшовицької аґітації у Фінляндії і раз-у-раз повторюваних спроб перевороту була надто ясна, щоби не спонукати висококультурних фінів до орґанізованої оборони. Ініціятиву переняла молодь, зорганізована у „Карельському Студентському Товаристві“, яка швидко ввійшла у тісний звязок з націон.-селянськими орґанізаціями. Під гаслом боротьби з комунізмом повстав у краю цілий, щораз поважніший рух, який завершився походом 20.000 орґанізованих „ляппівців“ (від м. Ляппо, осідку організації) на Гельсінґфорс. У столиці Гельсіґфорсі маніфестаційні походи перейшли в повному спокою і 8. ц. м. „ляппівці“ вийшли з міста, заявивши, що мають довіря до нового уряду і його енергії у поборюванні комунізму. Не трапився ні один акт убивства. Поодинокі акти самосуду над комуністами обмежуються до роздягання комуністів на вулиці до сорочки та виставлювання на сміх. Уряд переводить видалення з границь Фінляндії комуністичних діячів, фінляндський сойм радить над зміною конституції і над загостренням пресової цензури. На цьому й обмежився переворот, — не змінився державний устрій ні суспільний лад, але покладено край злочинним експериментам Комінтерну. Очевидно, що у Москві панує страшне обурення — обурення на те, що фіни відважилися боронити своєї шкіри!

Відгуки безглуздя.

Катовиці, 3. липня 1930.

Безглузді сплетні „Русского Голоса“ про порозуміння між польським урядом і УНДО-м, як теж „ревеляції“ перемиського „Українського Голосу“ про „інтронізацію“ ген. Сальського на місце Лівицького у Варшаві, найшли свій резонанс у цілій Польщі, зокрема сильний на „західних кресах“.

Пароксизм божевільного жаху і хаос думки — ось що хочеться сказати після прочитання статтей, які появились особливо в опозиційній до уряду польській пресі на тему мнимої угоди і безкровної революції в еміґрантському центрі у Варшаві.

Від якогось часу тут на заході Польщі громадська думка стала загалом до перечулення чутка на все, що діється на т. зв. „східних кресах“. І нічого перечити, що ментальність ідеольогічних вартівників польсько-німецького кордону знаменує причиновість подекуди льогічна. Там одні меншости, за якими лежать широкі простори їхніх коннаціоналів в орбіті величанського Радянського Союзу, а тут на заході меншість німецька, якій крізь границю може подати руку могутня німецька держава. Великі два сусіди, великі дві проблеми заграничної політики Польщі.

Войовничість на сході означалаб пацифікацію на заході і з тим уступки на користь польських німців, а то просто територіяльні втрати в користь німців державних „мирним шляхом“. Шлеськ і Поморя — дві перлини: вугілля, залізо, море і ще раз море, — ні, це таки не жарти. На них зазіхають, про них кричать (так, тепер уже кричать!) там у ворожій державі тевтонів. Там із великим розмахом пропаґують „Остпроґрам“, якого стрижнем є ревіндикація Шлеська і Поморя, там сам міністр Курціюс балакає про безглуздість польсько-німецьких кордонів, а послові Шмідтові, який радив погодитися з ними, гукає весь парлямент: „Ніколи!“. Там іде не тільки широка теоретична пропаґанда, але множаться і граничні „інциденти“. І те все тоді, коли росте міжнародне значіння німців, коли до їх голосу з повагою прислухуються вже знову по давньому всі народи, коли войовничість італійського фашизму заставляє Францію, хресну матір і одинокого могутнього протектора сучасної Польщі, дбайливіше ставитись і до німецьких інтересів на сході...

Через те нічого дивуватись, що всякі ґіобові вісти зі сходу чи пак про схід у роді тих, які ми згадали на початку статті, хочби були найбільш фантастичні і неймовірні, кидають західних поляків у білу горячку. Нічого дивуватись, що клич мирної політики на сході (супроти більшовиків) кинений Ром. Дмовським з одушевленням підхопив тут увесь патріотичний табор, підписуючись під ним обома руками, а на коншахти Варшави з петлюрівським центром, на прояви невмирущости „федераційних міражів“, врешті на сплетню про угоду з УНДОМ-м відізвались саме в тутешній пресі тузи польської публіцистики, як Ад. Новачинський, проф. Ст. Стронський, Йоахим Бартошевич і багато інших.

І ми ніяк не дивуємось, що замисли польської експансії на схід, які eo ipso ослаблюбіб відпорність поляків на заході і промостилиб шлях німецькій експансії на польські території, не мають популярности серед безпосередньо заінтересованих. Ці ворожі тенденції до „нового походу на Київ“ є слушні і для нас симпатичні.

Коли ми сказали вище про хаос думки, то маємо на увазі відгук мнимої угоди з УНДОМ-м. Абстрагуємо від брехливости самої вістки про цю угоду, а беремо річ теоретично.

Якщо в інтересі західних понять є, аби на сході були „мир і тишина“, аби вся відпорна сила Польщі звернена була проти німців, як ворога найбільш небезпечного, то звідкіля це спочуття польській екстермінаційній політиці на „сх. кресах“, звідкіляж це святе обурення на саму сплетню про угоду? Чейже боротьба з меншостями на сході, систематична польонізація і кольонізація зуживає чимало потенціяльної сили польського народу, яку можнаб краще зужити на освідомлення зґерманізованих — як це твердять поляки — поляків на зах. „кресах“, на орґанічну працю і закріплювання польського духа там, де його пригасили століття займанщини! Чейже „стан посідання“ німців не меншає а навпаки — подекуди більшає (Поморя!).

Дарма, „кресовий патріотизм“ має своєрідну ментальність.

Попробуйте спитати „кресового патріота“: Чому Сх. Галичина і Волинь їхні?

— Бо сотнями літ ці землі належали до польської держави — почуєте у відповідь.

— А чейже Шлеськ і Поморя сотнями літ входили в склад німецької держави, — попробуєте постукати ще до його льоґіки.

— Так, але це відвічні польські землі, нас тут більшість...

Більше, очевидно, не питаєте.

*

Німецька преса на зах. землях Польщі, для якої джерелом інформацій про українські справи є, на жаль, виключно польські ґазети, не виявила ширшого зацікавлення ні мнимим пактом з ген. Сальським, ні фантастичною вісткою про мниму угоду з УНДО-м. Вона обмежилась до реєстрації тих вісток, а як де й коментувала їх, то переплутала. Занотувати тільки варто статтю

щоденника „Обершлез. Курер" з 28. червня п. р., яку можнаб назвати навіть зовсім річевою, колиб не те, що в таборі Петрушевича автор статті добачує теж поважний чинник у зах.-українському політичному житті.

Silesianus.

З виборчого фронту.

Дикі вибрики комуністичних жидиків.

Останньої неділі, 6. липня приїхали до мі-стечка Порицьк, володимирського повіту на Волині, посол д-р Степан Біляк і кандидат лі-сти ч. 18. д-р Арсен Річинський на передвиборче віче. Віче відбувалося на просторому подвірі одного свідомого місцевого громадянина. Від-крив віче короткою промовою д-р А. Річин-ський, після чого забрав слово пос. д-р Ст. Бі-ляк. Промовляв на тему нинішніх господарських злиднів, а численно зібрані доколичні селяни та місцеві міщани слухали промови з великою увагою та очевидною симпатією. Це мабуть ще більше розюшило гурток місцевих комуністів-жидів, які в один мент зняли пекольний вереск і почали обкидати трибуну камінням. Один ка-мінюка пролетів зараз біля голови посла Біля-ка. Счинилося замішання, з якого скористала поліція і віче розвязала. Цікаво, що ті місцеві українці, які є ніби симпатиками Сельробу, при-слухувалися промові цілком спокійно й не бра-ли участи в жидівській авантюрі, а навіть обу-рювалися на здичілих жидиків. Нічого й казать, що цілий той подвиг порицьких жидиків-кому-ністів мав той позитивний вислід, що потім лю-ди масово зголошувалися за картками ч. 18., ба-чучи у гнівливому комуністичному вибрику най-кращу поруку, що саме за „18-кою" слід голо-сувати!

РНО „резигнує"!

„Русскій Голос" оголошує рішення „вер-ховнаво совета" РНО („Русское Нац. Обеді-неніе") про відмову від участи у доповняючих виборах у ковельській та свенцянській округах. Офіціяльні мотиви такі, що — мовляв — „серед населення запанувало загальне пересвідчення про неминучість нових загальних виборів у най-ближчому часі" і тому зросло „равнодушіе" на-селення до доповняючих виборів. Отже — чи-таємо — „верховний совет" РНО на засіданні з 28. червня 1930 р. у Львові рішив візвати „рус-ское населеніе" до стримання себе від участи у доповняючих виборах у ковельській і свенцян-ській округах „в цїли збереження національних сил", щоби проживаючі в цих округах „русскіе люді" зробили всі зусилля „до здобуття макси-мума результатів при недалеких загальних ви-борах у державі".

Ця постанова дуже несподобалася вилен-ській московській ґазеті „Наша Жизнь", яка однаково з львівським „Русским Голосом" до цього часу завжди заявлялася за РНО. „Наша Жизнь" слушно зауважує, що прецінь РНО не знає, ані коли відбудуться ці нові загальні ви-бори, ані теж, чи справді вже скінчилася роля нинішнього сойму. І додає від себе таке:

„Нам, місцевим людям, дорогі інтереси місцевого населення. Коли ми — русскіе — з тих чи інших причин не можемо чи не хочемо проводити свого русского кандидата — то зов-сім зрозуміло і природно буде віддати свої го-лоси тій групі, яка також достаточно гарно зу-міє своїми представниками представляти і за-ступати місцеві інтереси".

І приходить та ґазета до висновку, що та-кою листою є едино — листа ч. 18 Бльоку нац. меншин, за якою „русскіе люді" повинні відда-ти свої голоси!

Листі ч. 18 з тими голосами чи без тих го-лосів не буде — очевидно — ані лекше, ані важ-че, бо тих голосів стільки, скільки кіт наплакав. Відомою є теж річю, що не політична ситуація, недалекі загальні вибори і т. д. стали причиною „резиґнації" наших кацапів від участи у допов-няючих виборах, а бажання ощадити собі ще одну компромітацію, якої зазнали вже у вибо-рах луцьких та сенатсько-волинських. Навіщо взагалі тут пускати читачам блахмана в очі „мо-тивами високої політики"?!

Німецько-французські переговори в справі Саари.

В справі перервання німецько-французьких переговорів французький міністр праці заявив, що Франція згодилась обговорювати тільки справи економічні, а не політичні. Інтенції Фран-ції щодо Саари не змінились, але через те, що Німеччина звела наради на політичний ґрунт, їх треба було перервати для усталення поглядів обидвох держав щодо Саари.

ТИМ, змістом життя яких є:

„не зломим ми своїх присяг..
веде нас гордо вільний стяг
до щастя, слави і свободи!"

Не тільки болить серце у батька й мами коли хтось кривдить їх дитину. Воно здрігаєть-ся на саму думку про можливість кривди і вже заздалегідь обмірковує засоби оборони й охо-рони.

У живого народу ще більше вразливе збір-не серце, коли хто-небудь заступає його дітворі і молоді шлях до розвитку, не дає їм розгорну-ти себе, не дає їм дихнути потрібним для життя чистим, вільним повітрям.

Одні заступають шлях, бо бояться. В інших звироднїле відступництво каже садистично раді-ти, коли може дошкулити власній крові, якої стидається.

Саме тоді створюється нагода для вияву акту волі збірного народнього серця, щоби за-кріпити правду крилатого слова: „Діти й мо-лодь — наше майбутне!"

Бо живий народ не зневірюється і не каже:

„набрехали пророки!
У пустині нам жить і вмірать!
Чого ще ждать? І доки?"

Бо народ з живим минулим і великим су-часним не хитає головою на зразок „напівсон-них батьків" Ізраїля і не питає сам в себе: „Де набрались вони тих забав?", коли бачить, як

„та дрібна дітвора по степу
дивні іграшки зводить:

Д-Р ВОЛОДИМИР ЛЕВИЦЬКИЙ.

Моя перша прогулька в Чорногору.

(Докінчення.)

Дорога на Попа Івана (2026 м.), рівно 1000 метрів угору від озера Шибеного, є дуже прикра та дуже стрімка, чи то будемо спинатися через Полівний та Гропу, чи між потоками Шурин та Погорилець на Веснарку. Ми вибираємо ту дру-гу східну дорогу, і лісом, раз пішки, раз верхом драпаємося угору. На Шурині, на висоті яких 1600 метрів, трапляємо на колибу; на наше ве-лике здивування „бацом" був тут жид, а всі посуди, в яких він робив бундз на бриндзю і він сам були так страшно брудні та такі чорні від болота, що хоча нам і як хотілося пити, однак жентицю, що нам давав жид, виляли зараз до потока.

У дальшій дорозі на полудневий схід від Попа Івана минаємо гірське озерце, одно з тих, яких у Чорногорі багато (але не таке гарне як Несамовите під Туркулом), далі находимо гар-ну джерельну воду і скоро стаємо серед прегар-ної погоди на вершку Попа Івана. Якийсь час відпочиваємо на цій імпонуючій горі та огля-даємо величавий вид на всі сторони світа аж далеко-далеко в Родняньскі Альпи, а далі по-чинаємо бавитися як діти і пускаємо з гори — невибачливий для туристів промах! — великі камінюки в діл та дивимося, як вони летять з гуком сотки метрів у пропасть та розтріску-ються на кусні.

Починаємо йти дальше з Попа Івана на пів-нічний захід хребтом Чорногори здовж угор-ської границі; як далеко кинути оком, щораз нові хребти, нові вершки, яруги, полонини і ні одної людини. Минули ми вже і високий Кідро-ватий і Дземброню і Мунчел, минули скалисті Пїтри і Кізі Логи і Томнатик і на ліво від Ґа-джини скручуємо на найкращу часть Чорного-ри — Шпиці. Але тут стрічає нас катастрофа.

Погода, така гарна на Попі Івані, почала вже псуватися від хвилі, як ми дійшли до Мун-чела. Небо затягнулося хмарами і надтягнула така часта в Чорногорі у другій половині серпня буря. В місці, де в напрямі Шпиців вигинається хребет Чорногори та найбільше обнижується, нараз почали перевалюватися густі хмари від угорського боку; густі, темні хмари закрили весь овид, закрили і нас, так, що один другого перестав бачити далі як на два кроки. Дрібний з початку дощ змінився у зливу, зачав січи гу-стий град та сніг, а щоби збільшити грозу, за-чали щораз частіше, щораз ближче нас бити громи. Ми позлазили з коней та почали серед бурі на сліпо йти далі; на найвищому хребті гір на полонині, де нема деревини, де нікуди захо-ватися від бурі та зливи, творили ми найвищу точку. Що в котрого з нас не вдарив грім, це було справді чудо; мимж прецінь були в місці, де неодин вже пастух згинув від грому і ми якраз минали „незамкнений гріб". Тут одного разу серед літа грім убив чоловіка; сини хоті-ли його знести з гір в долину та з огляду на велику спеку годі було тіло спровадити в село. Так і поховали його тут без священика; і тому назвали його могилу „незамкненою", „незапе-чатаною".

Ми всі перемокли до нитки —коні сумно поспускали голови в долину і ціла наша кара-вана на сліпо серед хмари та бурі йшла дальше перед себе; ніхто, навіть гуцул не знав дороги, а впрочім яка тут дорога, коли за крок від нас нічого не видко. Громи без перерви, град і сніг, небезпека, що або кого з нас грім вбе, або що хто з нас впаде в пропасть, яких на Шпицях так багато, це були товариші нашої катабази. Та вкінці крок за кроком дійшли ми до перших корчів жерепу і почали серед них шукати при-становища.

Нараз зпід одного корча висунувся старий чоловік, прикритий киптарем на виворіт та споглядає з дивом на нас: аж за голову взявся, коли почув, звідки ми йдемо та що ми серед бурі заблудили. Це був старий пастух, що пас тут маржину та вівці та перед бурею сховався у жереп. Від нього почули ми, що ми цілком збилися з дороги, що мала завести нас до схо-рониська на Зарosляку під Говерлею та що ми є на полонині Марішевська Велика (на висоті яких 1560 м.). Старий пастух веде нас далі серед дощу та темряви і мраки; ми по мокрій трaві ледви йти можемо, черевики совгаються, а він іде легко та скоро наче молодик. Вкінці коло 7. вечором заходимо до стаї на Марішевській, а майже рівночасно з нами входить у загороду молода жінка, що серед дощу та бурі вийшла аж десь з Ворохти з повними бесагами харчів для пастухів.

В середині діравої колиби біля вогню си-дить старий бац та робить бунджу; коло нього кількох пастухів, що саме загнали до загороди маржину та вівці. На наш чемний запит, чи мо-жемо ввійти, непривітливий бац каже, що мо-жемо, але кожний мусить дати за себе „банку" (ґульдена). Даємо гроші, входимо до середини, скидаємо мокру одежу та сідаємо коло ватри. Але стріха дірава, дощ нею затікає і ми з одно-го боку гріємося, одіж на нас висихає, а з дру-гого боку мокне на нас наново. Про спання ані бесіди, чуняємо при вогні цілу ніч, щасливі, що бодай ноги можемо розпростувати.

Над раном минула буря, але дощ лляв даль-ше без перерви. Та коли ми коло 5. год. рано почали збиратися у дальшу дорогу, приступає до нас стара гуцулка, що стало сиділа в стаї та варила пастухам їсти, цілує о. Чапельського в руку та каже: „Прошу отця духовного охре-стити дитину". „Яку дитину?" „Та ось щойно вродилась". Чияж вона?" „А от тої жінки, що з панами ввечір прийшла".

І ми не знали, що подивляти, чи ту велику фізичну силу жінки, що перед таким важним актом відбуває таку тяжку дорогу в гори серед бурі та зливи, чи цей дивний збіг обставин, що загнав нас в ту стаю і звів разом з бідною гу-цулкою. І сталася подія певно перший раз, від-коли Чорногора Чорногорою: на полонині се-ред дощу перед нужденною колибою, серед ве-личавого штафажу замрачених верхів, хрестить бідну дитину крилошанин львівської митрополії в асисті двох докторів — що правда лиш одно-го з них доктора медицини.

О. Чапельський списує наборзі на карточці метрику, передає її старій гуцулці і йдемо в дальшу дорогу. Старий пастух, що нас вчора

то воює, мурує міста,
то городи городить".

Бо народ з вірою у живе майбутнє не скаже ніколи:

„Адже в нас не видали того,
не чули в пустині!
Чи пророцькі слова перейшли
в кров і душу дитині?"

* * *

Тією нагодою ідея „Пластового Дому".

А виявом акту волі збірного народнього серця — це здвигнення „Пластового Дому".

Бо одним із доказів несонности може бути щойно здвигнений „Пластовий Дім", здвигнений не на протязі десятків літ, але зараз, таки зараз, навіть не завтра, але сьогодні!...

М. Галущинський.

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими значками.

Великі заворушення в Єгипті.

З Льондону повідомляють, що в Єгипті вибухли поважні заворушення: В місті Мансура підчас віча прийшло до боротьби між двома партіями, причім згинуло 6 осіб, а 50 було ранених. Б. премієр Нагас Паша арештований за промову на цьому вічу. Підчас віча товпа кинулась на поліцію, яка стріляючи, вбила одну особу, а поліціянтів було ранених аж 26 і один старшина. Єгипетські націоналісти обкидали камінням слідчого суддю, а поліція ранила багнетом націоналістичного посла Вафдова. Націоналісти зловили одного поліціянта і повісили, але його вдалось урятувати. Також в інших египетських містах неспокійно.

випровадив з халепи, веде нас з полонини лісом навпростець в долину, вказує куди дальше йти і вертає на полонину. Блукаємо ще якийсь час в лісі, аж врешті стаємо на лівім березі Прута, що тут приходить зпід Данцижа. І тут доперва бачимо, як по бурі розгулявся Прут і бачу наглядно перший раз в житті елементарну силу природи. Зі стежки, що йшла над Прутом, нема ані сліду; забрала її вода і лишилися з неї лиш камінї, по яких наші коники ступають обережно крок за кроком. Річище Прута завалене камінюками величезних розмірів; цілі скелі виступають з корита, а серед них кидається з скалами та запіненими шипотами могуча брудно-зелена вода. Вода кидає об беріг цілими пнями дерев, що їх вирвала з корінням з землі і гуде та клекоче розшалілий елемент, якому нема стриму. І ця дика музика ріки, цей рев та ломання каміння товаришить нам цілу дорогу аж до Арджелюзи, де дорога краща і де Прут трохи вспокоївся.

Вертаємо до Ворохти, мокрі, обдерті, майже босі, бо на камінях Прута і найсильніша обува не витримає. Але я почуваю вдоволення та радість, що вперше став око в око з розшалілим маєстатом гірської природи та проте вийшов з побідою. Чую, що перебув вогневий хрест справжнього туриста!

І хоча я перемірив пізніше не раз і не два Чорногору і здовж і поперек, хоча вдирався на найдикші верхи Горганів, мармароських гір та де жахався диких Родиянських Альп, хоча пізніше не чужі мені стали й Альпи і Крас і Татри, то всеж-таки та перша моя чорногорська ескапада, коли то пізнав я силу і красу розгніваного генія наших гір, лишила в моїй памяті незатертий слід.

*

Коли я в два роки пізніше, як вже „старий" турист найшовся знова на Марішевській, але вже серед гарної літньої днини, то застав вдруге і господаря стаї і старенького пастуха, що з найбільшим інтересом питав про „Апончиків", які саме тоді здорово тріпали москалів у Манджурії та на морі, але не застав вже нашої „похресниці". Ще перед роком померла — видно її три наші факультети не помогли їй.

Після сецесії послів із ББ.

У санаційних колах кажуть, що виступлення трьох послів із клюбу ББ (про що ми вже вчора повідомляли) не має значіння, бо ті посли не були ніякими визначними представниками ґруп і не мали виглядів кандидування з листи ББ в надходячих виборах. Президія ББ після появи в часописах вістки про виступлення послів візвала їх, аби зголосилися в президії клюбу. Коли не зголосяться, приноровлять до них ті самі засоби, що до пос. Криси. Пополудні ББ в комунікаті оголосив, до пос. Цепляка і Тарґонського виключено з клюбу з тихже причин, що пос. Крису. Пос. Бойко (голова сел. ґрупи в клюбі ББ, до якої належали згадані посли) був на авдієнції у прем. Славека. Пос. Томашкевич (ББ) в отвертому листі питається пос. Цепляка, як він дасть собі раду з уступом декларації, яку спільно з послами ББ підписав: „У солідарности з послами тої самої листи не зірву в законодатних установах безпосереднього послушенства для уряду марш. Пілсудського". Далі пос. Томашкевич питається пос. Цепляка, як він міг у листі до пос. Полякевича заперечувати вістку АВС, що не вступає до Стр. Хлопского.

Чому виступили?

Посли Цепляк, Криса та Тарґонський у заяві кажуть, що за приміром пос. Бойка вступили до ББ, бо сподівалися, що це причиниться до направи парл. устрою. Вірили теж, що ББ, так як заповідав, старатиметься зєдинити народній рух, оборонятиме господарські та культурні справи села. На жаль, безуспішно пригадували це владі ББ. Переконалися, що ця влада не має зрозуміння для справ сільських мас, ні для ідеї нар. руху, тому той табор ставав щораз більше чужим для нар. мас, а присутність згадан. послів у ньому безцільна. Як народники й демократи не хочуть теж брати участи в підкопуванні значіння і поваги польського парляменту, бо згодилися лише брати участь у праці над його уліпшенням і усправненням. Це все приневолило їх виступити з ББ.

Держ. Залізнича Рада за скасуванням пашпортів.

На засіданні Експльоатаційного Комітету Залізничої Ради ухвалили внесення, аби мініство скарбу виступило з ініціятивою до уряду за скасуванням пашпортових віз шляхом відповідних умов і конвенцій з іншими державами. Заявилися за створенням комісії, що на кордонних стаціях дослідила би, як можна скоротити ревізії.

Пожежі.

Дня 10. липня вибухла пожежа в будинках Павла Сліпокури в Корчові (пов. Рава Руська). Вогонь захопив 7 хат і 6 стоділ, згоріли 2 коні, 1 корова. Заг. шкода 25.000 зол. У Гійчі (пов. Рава Руська) згоріла хата і стодола Мих. Яцкова. В огні згоріла 1½ річна дитина Яцкова та часть худоби. Вогонь спричинила 7-літня дочка Яцкових підчас неприсутности батьків. У Лисятичах (пов. Стрий) згоріло 6 хат, 9 стоділ, 7 стайнів, 4 шопі, 1 шпихлір, живий і мертвий інвентар. Шкоди є на ок. 100 тис. зол. Пожежу спричинив 7-літн. Берник, що бавився у стодолі сірниками.

Страшна катастрофа в копальні.

У Гавсдорфі (на нім. Шлеську) наслідком вибуху вугл. кисня приключилася катастрофа. Досі видобули 70 трупів шахтярів, а 81 є ще під [illegible]

Прем. Лапчев у Будапешті.

(АТЕ). Болгарський премієр Лапчев вертаючи з Карльсбаду зупинився в Будапешті. Нарaджувався з прем. ґр. Бетленом і міністром закордонних справ Вальком. У політичних колах кажуть, що гостина Лапчева є в звязку з заключенням договору приязни між Мадярщиною і Болгарією.

Мусоліні згодився на інтронізацію архикн. Оттона?

(АТЕ). „Право Ліду" повідомляє, нібито небаром уже має відбутися інтронізація Оттона на мадярського короля. Мусоліні згодився зовсім на поворот Габсбурґів на престіл. З хвилею вступлення архики. Оттона на престіл оголосять декларацію, яка скасує детронізаційний закон з 1921 р., як незгідний з конституцією мадярського королівства й ухвалений під примусом із зовні.

Ґраната розшарпала хлопців.

У Кобаках (пов. Косів) 14-літн. Семен Семанюк і 10-літн. Вас. Букатчук узялися розбирати найдену артилерійську ґранату. Граната вибухла. Відломки відірвали Семанюкові ліву ногу, праву зломили та покалічили його на всьому тілі. Хлопець помер. Букатчукові відломки поранили живіт і груди. В безнадійному стані відвезли його у шпиталь.

Віджививляюча вартість цукру для селянина.

Кожний знає докладно, яке тяжке є життя селянина, скільки утяжливої праці треба вложити в землю, щоби могти хоч нуждено удержатися.

Наш селянин, який не має таких матеріяльних средств, як західно-европейський, мусить богато більше працювати, чим селяни інших держав, які стоять на високому культурному рівені.

Зовсім зрозуміле, що до видобуття з чоловіка якнайбільше сили треба конче доброго віджививлювання. На жаль, не можна сказати про наших людей, щоби віджививлялися так, як цього вимагає їх тяжка праця. Передовсім уживають вони від віків тих самих страв, з яких переважають бараболі і каша в найріжнороднiших видах. Привичаїлися до їх споживання та приряду, бо є вони надто дешеві. Над цим останнім твердженням бажаємо якраз тепер застановитися.

Дійсно, вище згадані страви є дешеві, однак не ціна рішає про придатність даного середника, а вартість поживи для організму. Науці про раціональне віджививлювання йде про те, щоби споживчий середник, спалюючися, давав нашому організмові відповідну кількість тепла, а дальша часть має дати складові чинники потрібні нашому організмові. Не вільно забувати, що пожива мусить бути легкострвана.

Всім тим умовам якраз відповідає цукор. Він є дуже пожиточний при травленню, бо витворює конечну слину і жолудковий сік. Дає організмові богато тепла, а часть його, яка лишається по спаленню, перемінюється в товщ. Працюючий фізично тяжко чоловік, мусить споживати під ріжними видами якнайбільше цукру, бо цукор піддержує сили та позволяє більш видатно працювати.

Позатим тяжко працюючий чоловік є переважно пригноблений, що слідує вже з самого його заняття. І в тому напрямі треба би було щонебудь зробити. Всі знаємо добре, що люди, за виїмкою може нечисленних одиниць, дуже люблять солодощі, бо споживання їх впливає на поліпшення їх настрою.

Тепер перейдемо до ціни. Наукові обчислення довели, що коли йде про віджививчу вартість для організму, то лише хліб є дешевший від цукру, а треба його за 45 сот. для осягнення таких вислідів, які дає цукор за 46 сот., бараболь треба за 56 сот., солонини за 1.50 зол., масла за 2.25 зол., а мяса навіть за 3.14 зол.

Інші народи розуміють добре вартість цукру для організму і тому споживають його більше, чим у нас. Головно Данія, яка має найбільше взірцево уряджених сільських господарств, споживає найбільше в Европі цукру, бо 54 кг. річно, отже більше чим 1 кг. тижнево. Мусимо ще зазначити, що данський селянин смажить бараболі в цукрі і так подає їх до мяса, хліб смарований маслом чи марґариною рівнож посипає цукром. Треба при тім памятати, що в Данії не брак і набілу, бо вивозить його у великих кількостях за кордон. З цього видно наглядно, що данський селянин при споживанню цукру руководиться лише здоровлям.

Не вільно нам забувати, що великий відсоток смертности між сільськими дітьми треба якраз толкувати браком цукру в організмі.

Рівнож наука довела, що цукор робить організм відпорним на ріжні недуги, а деякі зовсім унеможливлює.

Беручи це все під увагу, горячо бажаємо, щоби наш селянин, у власнім, добре понятім інтересі, почав споживати якнайбільші кількости цукру, що без сумніву вийде йому лише на добро.

Цукор дасть йому здоровля, добрий гумор, позволяючи при тім на видатнішу чим до тепер працю. Впровадження цукру до спису страв нашого селянина створить нам ліпші умовини та позволить піднести наше село на значно вищий рівень так культурний як і господарський.

2440

Масарик про ЧСР.

Президент Масарик підчас свого побуту в Тешині говорив: „Наша республика не є державою одного народу, вона є державою кількох народів. Ми не будемо фільософувати чому так сталося, але нашим завданням є перетворити ЧСР у справжню державу волі і демократії. Німецьке населення ЧСР має повну можливість здобути для себе всі належні права, стоючи при тім на льояльному становищі супроти спільної вітчини. Як голова держави, я бажаю, щоби між народами ЧСР панувала взаїмна толеранція і пошана. Демократія, це значить державний лад, при якому ніхто нікого не може поневолювати, це те, про що говорив Гавлічек: „Я пан і ти пан". Республиканський лад дає найкращу ґарантію прав національних меншостей і рівність чехів, німців та інших народів".

Подібно говорив Масарик у Фрайштадті і Карвіні. На жаль про відносини на Закарпатській Україні Масарик ніколи не згадує ні словом.

НОВИНКИ

— **На волі.** Дня 9. ц. м. з наказу слідчого судді в Рівнім звільнено сина письменника Федора Дудка, Юрія після 7 тижнів увязнення. Причиною звільнення був брак конкретних доказів вини, як це зазначено в акті звільнення. — Юрія Дудка арештовано під замітом приналежности до УВО і продержано 6 тижнів у львівських арештах, а 1 тиждень у вязниці в Рівнім.

— **Концерт у честь митрополита Шептицького у Берліні.** Дня 11. ц. м. старанням української кольонії в Берліні в салі епископського ординаріяту „за католицькою церквою" відбудеться концерт з нагоди 30-літнього ювилею митрополита Шептицького із такою програмою: Вступне слово проф. Дорошенка, реферати д-ра Петра Верґуна та д-ра З. Кузелі і хорові продукції під диригентурою співака Зарицького. Реферати будуть виголошені по німецьки і представлятимуть заслуги ювилята на полі релігійного і культурного життя.

— **З життя української кольонії в Австрії.** В неділю, у Кльостернайбурґу у старинному костелі св. Ґертруди при вул. Леопольда відбулося греко-кат. богослуження, відправлене о. Горникевичом, при участи хору „Січ". Тогож дня вечором у Кльостернайбурґу у „Штіфскеллері" відбувся „Вечір українських пісень і танків". Учасники цього вечора виступали в українських національних строях. Перед виконанням пісень промовляв доцент д-р Ганс Кох. Українські пісні й танки зробили на німецьку публику велике враження.

— **Як стягають податки?** „Газета Варшавска" подає, що в селі Дубина під Пшасншом секвестратор при помочі поліції примушував селянина Осовського заплатити 200 зол. податку та грозив ліцитацією майна. Селянин клявся, що не має грошей і що заплатить податок після 15. липня, як тільки продасть безроги. Коли просьби не помогли і поліція забирала корову, селянин, доведений до розпуки, вхопив косу і кинувся на поліціянта. Поліціянт стрілив з кріса і вбив селянина Островського на місці.

— **Львівська хроніка.** Іван Ловтишин зі Ставчан, всідаючи у Львові до автобуса ч. 1. упав зі сходів і зломив ногу. — При вул. Львівських Дітей ч. 63. невідома жінка підкинула дитину, якою заопікувалась поліція. — При вул. Городецький ч. 141. у домі Антона Башля злодії вкрали радіоапарат, вартости 2500 золотих. — Поліція арештувала Самуеля Унрайха, замешкалого при вул. Жерельній ч. 8. за те, що переладував віз тягарем та важко знущався над конем, який не мав сил рушити воза з місця.

— **Бюрократичний гумбуг чи злоба?** Б. віцепрем. польського уряду Ст. Тугут і ректор університету проф. Дембінський мали виїхати до Льондону на конгрес Міжпарляментарної Унії, як члени польської делеґації. Але дістати в Польщі пашпорт, це як видно, не легка штука навіть для віцепреміерів і ректорів, а не тільки для звичайних смертельників. Тугут 1920 року був при війську і був на більшовицькому фронті ранений, але компетентна влада ставила йому перешкоди в отриманні закорд. пашпорту тому, — що Тугут не відбув військових вправ як резервіст. І б. віцепреміерові таки невдалося дістати пільгового пашпорту, тільки звичайний. Колиж ректор університету Дембінський просив виставити йому пашпорт, то компетентна влада, додержуючись усяких формальностей і шаблону, зажадала від нього — свідоцтва моральности і поліційного посвідчення про політичну „благонадьожність". Якщо ректор Дембінський вродився де на селі, то цей вчений і поважний ректор мусів просити сільського війта виставити йому — свідоцтво моральности.

— **Гонорарі в Америці.** У Вашинґтоні відбулася нарада американських видавців і письменників у справі змін закону про авторські права. Виявилось, що автор песи „Процес Мері Деґен" дістав від видавця за свій твір 312.650 долярів гонорару, а за право виконання фільму з цеї песи заплачено авторові 62.600 долярів. Письменники Гляєс і Ґутмен за одну драму дістали 378.282 долярів гонорару. Франц Мольнар за право перекладу оперетки „Забава в замку" заробив в Америці 69.489 долярів. Кальман за свою „Графиню Маріцу" придбав собі 56.580 долярів. Для українського письменника, який за найкращий твір не в силі більше заробити як пару тисяч золотих, ці суми долярів здаються фантастичним сном.

— **Школа для малп.** В Каліфорнії недалеко Льос Анджельос утворено окрему школу для виховання малп на фільмових артистів. Ця школа має тепер 200 учнів малпячого роду, найбільше шимпансів і горилів із Суматри і Борнео. Малпячим артистам подаються обіди, при чім малпи мусять придержуватись спеціяльної етикети, потрібної для фільмової гри. Дирекція школи подбала про всяку вигоду для своїх учнів та достарчує їм іграшок, щоб їм не було скучно.

— **Цікаві розкопки у ЧСР.** „Праґер Прессе" повідомляє, що в цегольні біля Челяковіц недалеко Праги викопано кістяк германського лицаря із VI. віку перед Христом. Біля лицаря найдено кістяк його коня. Цими розкопками зацікавився державний інститут для наукових дослідів, який передасть кістяк лицаря і коня національному музеєві у Празі. Давніше на цьомуж місці біля Челяковіц викопано гробовець із доби мандрівки народів, а в ньому цікаву бронзову посуду і ріжні жіночі прикраси.

— **Більшовицькі шпіони.** У Володимирі Волинськім арештовано більшовицького шпіона Благого. На радянсько-польськім кордоні

арештовано Василя Коспу й Олексу Павличенка, яким закидають шпіонажу.

З судової салі.

ПАВЛОВИЧАНИ ПЕРЕД СУДОМ.

Дня 28. червня 1930 р. відбулася перед городським судом з Грубешова, на „так званих судових роках у Крилові (люблинське воєвідство) — розправа проти 44 оскаржених селян і селянок за злочин з 142 ст. к. з. (російського), — тому, що вони не давали дня 31. VII. 1929. р. руйнувати в своєму селі православну церкву.

Між обвинуваченими переважно жінки, кілька дівчат та шість чоловіків, яких домнівна провина у тому, що коли до села прибули невідомі та підозрілі павловичанам люди, нібито складати матеріяли зруйнованої церкви, то павловичани цьому спротивились, заявивши прибувшим, що з розваленої церкви матеріял самі собі поскладають.

Переслухано досі 7 доказових свідків, які складаються з трьох постерункових, війта і писаря долгобицької ґміни та двох робітників, що мали сортувати дерево з церкви.

Свідків слухано цілий день; вкінці розправу відложено, щоби переслухати ще тодішнього команданта долгобицького постерунку Гурського, як доказового свідка й 14 свідків оборони.

Оборону зорганізував д-р Роман Перфецький, адвокат із Сокаля, який звернувся до ріжних партій, щоби делеґували до оборони своїх адвокатів, наслідком чого крім вище згаданого д-ра Р. Перфецького прибули сенатор д-р К. Троян з Ходорова, посол д-р Степан Біляк з Городка Ягайлонського та пос. д-р М. Західний з Бережан. Партія соціял-радикальна оборонця не прислала.

Слід зауважити, що оборона доложила всіх зусиль і заходів, щоби зізнання доказових свідків ослабити, що вповні їй удалось, бо постерункові у своїх зізнаннях так спутались і так збилися з пантелику, що треба було наслідком яскравих суперечностей між їх зізнаннями зарядити конфронтацію свідків-постерункових; ця конфронтація крім компромітації ніяких доказів не дала.

Розправа виявила дальше, що ніяких наказів і вказівок щодо розбірки церкви в Павловичах адміністраційна влада не дала ні на письмі ні устно, лише постерункові заслоняються телефонічними дорученнями, виданими заст. старости Шульцом, що нібито церкву слід розібрати тому, що вона грозить заваленням. Крім того староство мало виасиґнувати на розбірку церкви з своїх фондів 500 зол; ці гроші забрав невідомо хто, бо заняті робітники заплати ще досі не отримали.

Після відложеної розправи павловичани незвичайно сердечно прохали своїх оборонців вступити до їх села, чому посли-адвокати не могли відмовити. Прибувши до села Павлович, власними очима оглядали страшний образ, як то матеріял зруйнованої церкви лежить вже понад рік серед села в найбільшому неладі; селяни, що масово збіглися до послів, із слізми в очах оповідали про критичний день руйнування церкви.

Список обвинувачених павловичан: 1) Ілько Бусько, 2) Василь Іванюк, 3) Командацький Павло, 4) Командацька Марія, 5) Василь Назар, 6) Константин Кліщ, 7) Константина Дзісь, 8) Олександра Дзісь, 9) Катерина Балей, 10) Гаврилюк Лев, 11) Гаврилюк Марія, 12) Надія Демось, 13) Марія Іванюк, 14) Ксеня Шевчук, 15) Марія Міхалюк, 16) Марія Дзісь, 17) Стефанія Білик, 18) Анна Білик, дочка Олекси, 19) Парашка Іванюк, 20) Юлія Шевчук, 21) Марта Кашуба, 22) Марта Шевчук, 23) Анна Білик, 24) Парашка Кліщ, 25) Юлія Коколка, 26) Марія Ліс, 27) Ксеня Бузько, 28) Софія Балей, 29) Юлія Білик (старша), 30) Юлія Білик (молодша), 31) Ольга Кашуба, 32) Евгенія Кашуба, 33) Анна Король, 34) Евгенія Міхальська, 35) Текля Брославська, 36) Юлія Мірчук, 37) Текля Кашуба, 38) Катерина Кашуба, 39) Евгенія Білик, 40) Ксеня Білик, 41) Василь Калитка, 42) Катерина Балда, 43) Марія Балда, 44) Анастазія Балда.

Зі спортового життя.

Україна—Погонь І. Б.

Відплатні змагання за мистецтво „А" кляси між повищими дружинами відбудуться в неділю 13. липня в год. 4. пополудні на грищі „Погоні". Перші змагання, які відбулися на весну, програла „Україна" 3:1, тому слід надіятися, що одинацятка „України" доложить всіх старань, щоби цим разом вийти побідно. Попередять змагання між „Україною" II. і „Гасмонеєю" II. в год. 2.15 за мистецтво кл. „Б".

Лігові змагання.

Львівські „Чорні" матимуть в найближчу неділю останню нагоду в першій половині розгривок поправити своє невідрадне положення в табелі за мистецтво Ліґи, граючи з краківською „Вислою" на свойому грищі в год. 5.30. „Чорних" тренує п. Штрнад (той самий, що й „Україну"), але їх дружина, хоч грає гарно і добре, має нечуваного пеха, бо до цього часу не виграла ні одних змагань за мистецтво, здобуваючи пять пунктів самими нерозіграними.

Дописи.

ЛУЦЬК НА ВОЛИНІ. **(З біжучого життя).** Судова влада припинила орган Сельроба лівиці „Поступ", що видавався в Луцьку й, подібно до „Української Ниви", безплатно розсилався по селах. З огляду на вибори на Ковельщині, видавці „Поступу" видали одноднівку під тою самою назвою. — Селяни рільники переживають страшну кризу. Багато є таких, що попродавали збіжжа на пні по 2—3 зол. за пуд. Набування сільсько-господарського знаряддя і машин зменшилося до мінімуму. — Не зважаючи на господарську кризу, скарбові секвестратори списують селянське майно за залеглий доходовий податок з 1929 р., хоча закон з 31. червня 1924 р. наказує урядам розкладати ці податки на рати: в вересні п. р. й в січні 1931 р. — Польські кооперативи цілковито банкрутують, не зважаючи на величезні кредити, якими їх підсилювано. Передбачається звинення чи злиття з якоюсь іншою організацією сільсько-господарської кооперативи „Рольнік" у Луцьку, дефіцити якого досягають значних розмірів. — Луцький соймик видав у постаті векселів 50 тисяч допомоги на будівлю чи закупно дому для луцької української гімназії, що була ухвалена соймиком ще в мин. році. — В Луцьку засновано кооперативу сільсько-господарського характеру „Український Господар" з метою налагодити постачання селянству всього необхідного для їхніх господарств, а також збуту продуктів, перебрки їх і т. д. До надзірної ради вибрані: пп.: Телепко, Ковалевський, Вишнівський, Столярчук, Ковжун, Кухарчук і А. Кушнірук. До дирекції запрошено: В. Островського, інж. Залуцького й п. Пастрика. **Луцький.**

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 10. п. м.: масло експортове 4'30 зол.; десерове 4'20 зол.; літра молока 25 сотиків; літра сметани 1'40 зол.; копа яєць 6 до 6'30 зол.

На Пластовий Дім.

ДВАЦЯТЬТРЕТІЙ ВИКАЗ.

На Пластовий Дім у Львові (Кооп. Банк „Дністер" у Львові вул. Руська ч. 20, викл. книж. 15.000) зложили дальше в золотих: 881) Богданна Бородієвич, Рожнітів 10 і кличе д-ра Йосафата Яцковського з Жебраку на Чехах, Стефанію Криву з Сосновця і Тита Кобриновича з Рокитна. 882) Григорій Клим, Лозівка 5 і кличе всіх учителів українців збаражського повіту. 883) Учениці семинара СС. Василіянок, Станиславів 20. 884) о. Василь Клос, Мости Вел. 5. 885) Д-р Михайло Воробець, Калуш 15. 886) Кооп. „Єдність" при III. держ. семинарії, Львів 100. 887) Д-р Микола і д-р Дарія Чубаті, Львів 10. 888) XI. Звязок Новиків — збірка на прогульці 4.20. 889) ОПК 10 збірка до куріннях пушок 101.25. 890) І. ЗН г. „Всесміїся" 5. 891) І. ЗН. г. „Жайворонок" 2.50. 892) І. ЗН г. „Олень" 3. 893) І. ЗН г. „Лев" 10. 894) І. ЗН г. „Орел" 2.30. 895) І. ЗН г. „Лугач" 4. 896) XI. ЗН г. „Пчілка" 10. 897) XI. ЗН г. „Сніжинка" 7. 898) XI. ЗН г. „Дзвіночок" 5. 899) Сторощук Роман 51 К. 3.10. 900) Сторощук Стефа 6.50. 901) Залізняк Анна, Львів 6.10. 902) Скрентович Юрій, Львів 4.70. 903) Кобів Ольга, Львів 6.54. 904) Протиальк. Кружок при „Просвіті", Дрогобич 5. 905) Григорійчук Микола, дир. сем., Дрогобич — дві акції Зем. Банку. 906) Йосиф Сидор, Молодинчє 20. 907) о. Зенон Пясецький, Стефкова 5. 908) Галя Піхасова, Радехів 5. 909) Д-р Лесь Кульчицький, Львів 100 і кличе д-ра Зен. Левицького, дир. шпит. і о. Олекс. Русина, крил. в Коломиї. 910) о. Петро Курчаба, Острів 25. 911) Т-во „Українська Бесіда", Львів замість пращання б. голови 50. 912) 60-ий Пласт. Курінь ім. К. Малицької, Львів 180 і кличе 16-ий Пласт. К. УУПЮ в Станиславові, през. Вол. Децикевича і інж. Любомира Савойку у Львові. 913) III. К. УУПЮ ім. Кн. Ярославни, Львів 300. 914) 52 К. УУПЮ ім. Дм. Вітовського, Львів 200. 915) V. Б. кл. держ. акад. гімн., Львів 30. 916) Проф. Іван Бабій, Львів 20. 917) Леся Підгірська, Львів — неприйнятий гонорар через д-ра Панчишина за Наук. 20. 917)

Михайлина Верхола, Спас 10 і кличе Ольгу Мельничук в Дулібах, Туню Мирович в Дубі, Івана Кожана в Росточках і Ка. Чолієва в Перегінську. 918) Юлія Лепкалюкова, Галич 50 і кличе М. Добрянську і Дуню Попель в Дрогобичі, Ростиславу Гузареву у Львові і Марію Терпилякову в Залуклі. 919) Адольф Курчак, Добромиль 10. 920) Научний Кружок при прив. дів. гімн. Рідної Школи, Станиславів 50. 921) Роман Бачинський, Тшебуска к. Ряшева 5. 922) Олександер Жаровський, Делятин 5. 923) Юліян Янкевич, Делятин 5. 924) Ольга Павлівна, Городенка 10 і кличе усіх членів учит. збору гімн. УПТ в Городенці.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Пятниця, 11. липня, година 8. вечором „Хоробрий вояк Швейк". Знижки важні.
Субота, 12. липня, година 8. вечором „Хоробрий вояк Швейк".

Малий Міський Театр:

Театр нечинний

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма „Любов ви Сергія". Звукові додатки.
КАСІНО: Муринське кохання. Панцирне авто.
КОЛЬОСЕИ: Чотири чорти.
КОПЕРНИК: Студент. Малий завдаток.
ЛЕВ: З причини відновлення салі й інсталяції звукового апарату Кіно зачинене.
МАРУСЕНЬКА: Студент. Малий завдаток.
ОАЗА: Воскресення.
ПАЛЯС: Пісня про кохання. Нюйорк у ночі. Звукові додатки.
ПАН: Грішниця без гріха.
ПАСАЖ: З дня на день. Геройська стежа.
ПРОМІНЬ: З приводу реконструкції нечинне.
СТИЛЕВЕ: Поборювання венеричних недуг. Як повстає людина?
ФАТАМОРГАНА: Загія, шейкова дочка.
ХИМЕРА: Союз підростків.
УТІХА: Залюблені (Вільма Банкі, Рон. Кольман). Три пристрасти (І. Петрович).

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Український Театр під управою Ів. Когутяка.
Кути:
Субота 12. VII. Пейсахова Ніч".
Неділя 13. VII. „За Німан".
Підчас антрактів концерт власної оркестри. 2473

Репертуар Нового Українського Театру дир. К. Карабіневича. 2341
Делятин:
12/VII „Шлях до пекла".
Бітьків:
13/VII „Шлях до пекла".
14/VII „Пан Твардовський".
Солотвина:
15/VII „Тітка Карла".
Майдан:
16/VII „Пан Твардовський".
17/VII „Король життя".
Перегінсько:
18/VII „Шлях до пекла".
19/VII „Вихрест".
20/VII „Пан Твардовський".
Рипно:
21/VII „Шлях до пекла".
22/VII „Король життя".
23/VII „Цариця Мадагаскару".

До театру прийму зараз **піяністку і доброго скрипака.** Отсим складаю сердечну подяку за прихильне і сердечне відношення та працю положену в часі перебування нашого театру. Вп. Банахові в Жабю та голові Читальні Вп. Ф. Гаврилюкові, заступникові війта М. Гаврилюкові і Всч. о. О. Югану в Ворохті.

Прогулька в Центральні Горгани відбудеться в днях 16—19 липня заходом тов. „Плай". Зголошення приймає і уділяє інформацій С. Пашкевич, Львів Виспянського 11, між 4. а 7. год. попол.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

КОСІВ, пенсіонат п. Лукашевської поручає сонішні покої з першорядним удержанням. 2399 4—8

ШУКАЮ роботящої і здорової жінки, середніх літ, яка занялась би домом і дітьми. Платня після умови. — Зголошення від 3—5 попол. вул. Королевої Ядвиги ч. 24/II пов. С. Т. 2395 5-14

ШЕНКЛІВНА, Пекарська 44. Приготування до практичного іспиту на учителів народніх шкіл, — евентуально приготування до вищого учительського іспиту: історія, географія, польська та німецька мови від 15. липня. Листові інформації. — Дотепер понад 1300 випробованих. 2307 10-10

МОРЕЛІ знамениті залішицькі 5 кг. кошик 22 зол., лічничий липовий від 5 кг. бляшанка 22 зол. висилає франко за післяплатою А. Венкерт, експорт овочів, Заліщики. 2451 2—5

ПАННИ інтелігентної до 2 дітей 5 і 6 літ з вареннями, пошукує парохіяльний уряд Водоща, п. Лука к. Самбора. 2459 1-2

Польське трансатлянтийське корабельне Товариство

ЛІНІЯ ҐДИНЯ — АМЕРИКА

улаштовує шестидневну туристичну прогульку трансатлянтийським кораблем „ПУЛЯСКІ" (12.000 тон)

з Ґдині до Штокгольму і Гельсінґсфорсу.

Програма прогульки передбачує дводневний побут у Штокгольмі (звидження вистави), та один день у Гельсінсфорсі.

Заграничні пашпорти і візи зайві. — Ціни білетів включно з цілковитим удержанням підчас подорожі і в часі постою корабля від 250·— зол.

Ближчі інформації дає та приймає замовлення на білети: власні бюра Польського Трансатлянтийського Корабельного Товариства, бюра і агенції Т-ва „Orbis" та бюра „Wagons Lits Cook".

Бюра Лінії Ґдиня — Америка в Польщі:

Головне пасажирське бюро, Варшава, Маршалковська 116. — Тел. 108-82

БЕРЕСТЬ н/Б. — Домбровського 117,
ҐДИНЯ — вул. Надбережна,
КОВЕЛЬ — Колейова 65,
ЛЬВІВ — На Блоне 2,
ЛЮБЛИН — Замойська 27,
ЛУЦК — Ягайлонська 91а,
КРАКІВ — Любич 3,
РІВНЕ — 3 Мая 87,
РЯШІВ — Ґроттґера 1004,
ТЕРНОПІЛЬ — Пілсудського 19
2439 2—2

ФОРТЕПЯН ученика Bösendorfer-а першорядний, концертове піяніно Aug. Förster-а дуже оказійно. „Dom Chopina" Львів, Сикстуська 11. Довгоречинцеві сплати. 2443 2-3

КАНДИДАТ адвокатури з 1½ річною практикою, пошукує заняття в канцелярії адвокатській від 1. серпня н. р. Ласкаві зголошення слати на адресу: Вп. П. Н. Білозора канд. нотар. в Раві Руській. 2438 3—3

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятків літ у цілім краю знана фірма **Іван Зельтенрайх.** Львів, пл. Марійська ч. 5. Купую бриланти, золото срібло, плачу найвищі ціни. 1857

МЕШКАННЯ, господ. будинки і 3 морги поля коло Перемишля (5 хвилин автобусом) за 85 зол. місячно. Парохіяльний уряд Водоща, п. Лука к. Самбора. 2459 1—2

БІДНА панночка з доброї родини шукає якогонебудь заняття, найрадше на селі у священика. Може вчити та виховувати діти і вести домашне господарство. Ласкаві зголошення під „Від зараз" до адмін. „Діла". 2457 1-2

ГЛУХОТА виліччима. Винахід „Eufonja" задемонстрований спеціялістам. Усуває ослаблений слух, шум, витік з ушей. Численні подяки. Жадайте безплатної повчаючої брошури. Адреса: **„Eufonja",** Liszki-Kraków. 2456 1-1

60 зол. тижнево заробить кожний. 3 год. денної праці в дома. Зголошення письменно „Сотерія" Львів Рутовського 16. 2460 1-1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Спеціяліст недуг легенів, серця і жолудка
Д-р Фелікс Ган
Львів, Листопада 30.
1206 **Пересвітлення Рентґеном.**

Д-р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО
бувш. лікар заграничних клінік, спеціяліст скірних, венеричних і сексуальних недуг **та лікарської косметики**
ординує від 8—10½, 14—18. в неділі і свята від 10—11.
Гірське сонце. Вапофор. Діятермія. Кріотерапія. Сепаратикові почекальні.
ЛЬВІВ, вул. Потоцького ч. 11. І. п.
826 Телефон 65—87.

Спеціяліст акушер, ґінекольоґ, оператор
Д-р Іван Кіляр
ЛЬВІВ, вул. ЛЬВА САПІГИ 89.
2427 **Телеф. 51—62.** 2—4

Спеціяліст венеричних, шкірних недуг і косметики
Др. І. Мунд Д. сек. шп. від. і львів. орд. від 8—9 і 2—5, в неділі від 9—1 **Львів, Ясинка 1,** ріг Пілсудського (Панської). Телеф. 48-01. —
1411 Лічення жиляків. 42—?

ЛІКАР ЗАГ. ШПИТАЛЯ
Д-р Павло Цимбалістий
вул. Листопада ч. 114.
ординує від 2—4 попол. також підчас ферій.
2336 6—6
Пересвітлення лучами Рентґена.

ҐІНЕКОЛЬОҐ
Д-р К. Воєвідка
Станиславів, Липова 1.
Ординує до 15-ого серпня тільки в понеділок і четвер від 3—4 год.
2458 1—1

Дентист Яків Насс
Львів, вул. Сикстуська ч. 17. II. п.
Скріплювання хитаючихся зубів пльомбування й виймання зубів, без болю. Штучні зуби в каучуку і золоті після найновішої системи. Пацієнтів з провінції полагоджується в найкоротшому часі. П. Т. Урядовцям і студентам значна знижка. Тел. 65—73.
2355 4-10

Ріжного роду коронки найдешевше
„WENECJA", Львів, Боїмів 19
2430 5—12

Поручаємо всілякі тартакові матеріяли, як
смерека — ялиця
так столярські, як і будівельні.
Тартак ЗАРВАНІЦЕРА в Калуші.
1617 17—?

НАКЛАДНЯ SCHERL у БЕРЛІНІ
поручає слідуючі свої видавництва:
Berliner Lokalanzeiger, Der Tag, Berliner Nachtausgabe, Der Montag, Die Woche, Die Gartenlaube, Filmwelt, Sport im Bild, Scherls Magazin, Allgemeiner Wegweiser, Praktischer Wegweiser.
Адреса всіх видавництв така:
BERLIN SW 68, Zimmerstrasse 35—41.
В переписці треба зазначувати:
Ausland-Abteilung. Місця платности в Польщі: Банк для торговлі та промислу, Познань (чекове конто в ПКО ч. 200.490). Почтове конто у Берліні: **Berlin, N-o 3.111.** 34—?

2.800 зл. ПЯНІНА НОВІ ЗАГРАНИЧНІ, ФОРТЕПЯНИ уживані у великім виборі по ріжних цінах, на догідні сплати, поручає:
„Moniuszko" вул. Зіморовича, ч. 10.
2384 3—12

Підлюте-Камянець.

Пенсіонат о 20 кімнатах, в прегарній гірській околиці, серед шпильковиx лісів, харч 5-кратний, ціле удержання 10 зол. від особи денно, для дітей половина. Залізнича стація: Брошнів; відїзд вузькоторовою залізницею в гори в 5-ій год. рано (крім неділь і свят). Зголошення приймає: Ольга Чапельська, жінка лікаря, почта Перегінсько. 2450 2—3

СИВЕ ВОЛОССЯ

ПРИТЕМНЮЄ НЕГАЙНО
juvenol
НА КОЖНИЙ БАЖАНИЙ КОЛІР ПІД ҐАРАНТІЄЮ НЕШКІДЛИВИЙ
PARF. d' ORIENT ВАРШАВА.
2455 1—6

Старшина Бурси

„Рідної Школи" Львів, Хшановської 9 оголошує конкурс а) **на приняття питомців на р. 1930/31** — прохання до 26 липня 1930. — ближчі інформації в Управі; б) **шукає** поважного, працьовитого, незалежного економічного управителя. Тільки з порученнями знаних осіб або товариств можуть вносити прохання. Винагородження після умови.
2435 1—1

ВЕСНЯНКИ
утробляні плями, прищі, лишаї і т. п. інші шкірні виприски
усуває радикально одинока правдива
Охоронний знак
Д-ра Штенцля „BENIGNINA"
Виріб і висилковий склад:
Аптика Марійська у Львові.

Конкурс.

Виділ Українського Інституту для дівчат у Перемишлі розписує отсим конкурс на посаду Директорки або Директора дівочої 8-клясової гуманістичної гімназії на шк. рік 1930/31. Кандидатки (ти) мають мати повну кваліфікацію для середніх шкіл і найменше 8 літ служби в державній або приватній гімназії. При рівній кваліфікації жіноча сила буде радше принята. Удокументовані подання з долученням коротким описом дотеперішньої учительської і педагогічної праці вносити до Виділу Українського Інституту для дівчат у Перемишлі вул. Татарська ч. 4. найпізніше до дня 20. липня 1930.

Виділ

2340 4—4

Нагода для читачів „Діла".

Наша фірма рішила вислати 2000 штук, по 17 метрів, білого полотна найліпшої марки „Widzewskiej Manufaktury" на половину дешевше чим у Ваших місцевостях, бо лише за 23 зол. Тому спішіть зі замовленнями, бо це нагода яка не повторюється. Товар висилаємо за поштовою післяплатою, негайно по одержанню листового замовлення. Платиться при відборі товару. Купуючий нічого не ризикує, бо коли товар не сподобається, приймаємо його назад і звертаємо гроші. Просимо адресувати:

F—ma S. GELBART, Łódź.
Skrzynka pocztowa 142

На бажання висилаємо цінники всіляких мануфактурових товарів безплатно
2454 1—1